

Megjelenik minden vasárnap és esztendőnkön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vasárhelytől, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási czikkok stb. intézendők.

Nyilvántartási czikkok soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak területegért 4 krajczár. Hivatals hirdetések külön árszabály szerint számítanak. Ezenkívül minden bejelentésnél 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Országos kiállítás, vagy világtárlat?

Országos nemzeti kiállítás legyen-e Budapesten a millennium alkalmából, avagy világtárlat?

Egyedül magunk álljunk-e 1895-ben a világ elé kulturai és közgazdasági haladásunk bemutatásával, avagy beleilleszünk-e azt egy nagy nemzetközi tárlat tág keretébe?

Ez a kérdés élénknek kezdte foglalkoztatni a magyar közvéleményt.

A kormány már eldöntötte azt. Állást foglalt az országos nemzeti kiállítás mellett. Erre vonatkozó törvényjavaslatát Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter még mult szombatön terjeszté be a képviselőháznak.

Ha az előjelek nem csalnak, úgy a javaslat heves támadásoknak lesz kitéve a parlamentben. A millennium alkalmából rendező

zendő világkiállításnak, úgy látszik, minden pártban vannak barátai.

A nemzeti párt már megbeszélés tárgyává tette a kormány javaslatát. Nagy többsége az értekezleten jelen volt tagoknak a világkiállítás mellett szóltat föl. A képviselőház többi pártjai nem foglalkoztak még a javaslattal, de gróf Zichy Jenő, a világkiállítás tervének fölvetője, a ki pártállására nézve tudvalevőleg szabadelpárti, az országos iparegyesületben, sőt szélesebb körökben élénk agitációt indított meg a világtárlat érdekében. Különös, de úgy van: iparosaink egy része jobban szeretné, ha a magyar állam főállásának ezredik fordulóját országos kiállítás helyett világkiállítással ünnepelnék meg.

A utóbbi mellett a terv barátai oly érveket hoznak föl, melyek első pillanatra nagyon tetszetőseknek látszanak. Mindenek előtt az, hogy az államra nem fogna hárulni semmiféle anyagi kockázatot a világkiállításból. A pénzügyi rizikót teljesen azok a külföldi — francia és belga — tőkepiénzesek viselnék, a kik a világtárlat létesítése céljából szükséges tőkétet rendelkezésre bocsátanak — természetesen azon remény fejében, hogy a kiállítás bevételei bő kamatostól vissza fogják téríteni a befektetett tőkét.

Lenne tehát egy világkiállításunk, mondják a terv hívei, a mely a magyar államkincstárt megkímélné sok millió forint kockázattól, ellenben megbecsülhetlen erkölcsi és anyagi előnyöket juttatna hazánknak.

Az erkölcsi előnyök abból állának, hogy a budapesti világkiállítás az egész külföld figyelmét Magyarországra irányozná a millennium korszakában. Csak egy világtárlat hozhat Budapestre sok százezer idegent a szélrózsa minden tájáról. Magyarország fővárosa egy fél éven át gyűlhelyévé válnék a Nyugat és a Kelet képviselőinek. Gyárosok,

kereskedők, tőkepiénzesek megismernék országunk rendkívüli gazdagságát nyers anyagokban. Meglátnák, mily gyümölcsöző befektetéseket tehetne itt az idegen tőke, ha iparvállalatok alapítására adná magát. Termékeinknek új piacokat lehetne biztosítani. Iparunknak már is kivitelképes cikkeket sokkal szélesebb körökben ismernék meg. Jelentékeny része a világtárlat látogatóinak szerte oszolnék az országban, megismernék és méltatni tanulná bércevidékünk regényes szépségeit, a magyar gyógyfürdők áldásos vizét, népünk értelmi fejlődését, az ország politikai és kulturális intézményeit.

Mindezen tizezrek és százezrek egészen más véleményt vinnének magukkal haza Magyarországról, mint a milyennel idejöttek. Látnák Budapesten a magyarság büszke metropolisát; a mult fényének és nagyságának visszatükröződését a millennium alkalmából rendezendő történeti jellegű díszmunkákban; a palotákat, melyeket a tudomány és művészetnek emeltünk; a hazafiságok erős lüktetését közéletünkben.

Ezen erkölcsi előnyökhöz s azon anyagiakhoz, melyeket fönnbbr már kiemeltünk, még azon nagy haszon járulna, melyet Budapestnek juttatna a világkiállítás. Az építkezési tevékenység, a szállodai és vendéglői élet és sok iparág egészen más, nagyszerűbb lendületet nyerne egy világtárlat, mint egy országos kiállítás által.

Van ezen érvelésben vérmes optimizmusa dacára, bizonyára sok igaz is. De mielőtt áttérnénk a dolog velejére, arra t. i., hogy a világkiállítás nem fog-e sokáig ki nem heverhető csapást mérni a magyar iparra, két kérdést kell fölvetnünk. Mindkettő egyaránt lényeges.

Ime az első:

Jót állhatnak-e a világkiállítás hívei azért, hogy Budapesten, 1895 ben, oly nemzetközi

A „Székelyföld” tárczája.

Egy kép a multból.

(Elbeszélés.)

Irta Barthalis János.

XIX.

(Vége.)

Borzasztó volt hallani az elítéltek kétséghe-eső sirását, vad öröngését és rettentő káromkodásait, melyekkel megérdemelt végzetük ellen a siralombházban kikeltek. Csillámosi egy milliót, majd kettőt, végre hármat, Csalárdfi pedig egész vagyonát, nagy gazdagságot ígért öreinek, ha szökni engedik.

Sőt tollat és pergament kértek s ígéretüket okmány alakjába foglalták, mely ártatlan multság megengedtetett nekik. Még az örök kinevetők a két gonosztevőt.

Csillámosinak, ki a vérpadon is egyre ordított, csak a negyedik vágásra birta elütni fejét a hóhér. Három vágás a vállakat találta. Mikor testét a máglya lángja nyaldosta körül, még vonaglott, míg levágott feje föl-fölugrott s szája érthetetlen szavakra nyílt meg.

Csalárdfi halála még kínosabb volt. A kerékbe

törésnél izról izre zuzza össze a bakó a deliquens tagjait. Így hát képzelni lehet pokoli, örületes kínjait, míg a lassu halál azokat egyenként szétrombolva, megbénítja. Vadállatias fölördítései eléggé elárulták, hogy milyen iszonyu kínokat állt ki a bakó vezetés munkája alatt. Annak a hóhérnak is kemény szíve lehetett.

XXI.

Hat év telt el a rémes mult után, és most már joggal kérdeheti az olvasó: hát történetünk többi szereplőivel mi történt? Elmondjuk.

Csillámosiné a férje gyalázatos kivégeztetése után egy hónappal agyszélhűdés következtében meghalt.

Ligeti Jenő pedig, miután a törvény Csalárdfi javaiból az örökségét képező pénzösszeget tizenhat évi kamatjával együtt kifizette neki, megnősült. Zarái Laura lett a neje, mely egyesülést a kölcsönös szerelem hozott létre.

Csillámosi Eleonora csak azon meghagyással maradhatott a kastélyban, hogy férjhez mennie nem szabad, a kastély jövedelmeit nem kezelheti s csak az egyenes örökösök által megajánlott kegydíjjal rendelkezhetik szabadon. Az egyenes örökösök pedig Zaráiék voltak, férfigón vérrokonok lévén néhai Dobrói Adámmal, kinek végrendeletét a gaz czimborák, Csillámosi és Csalárdfi, meghamisították volt.

De azért Eleonora mégis férjhez ment Zvodrik Miklóshoz, kit Zarái György golyója nem talált volt halálosan, és mivel szerb területen esküdtek meg, hazai bíróságunk fenti ítélete büntetlenül ki lett játszva.

A fiatal pár a Csillámosi-kastélyban lakott, a honnan nem üzte el Zarái, bár ezt jogosan tehetne volna.

Csak Zarái Györgyről nem hallatszott semmi hír. Valószínűleg a Franciaországot alapjában megrázkodtató forradalomban elesett.

Egy kellemes őszi nap délutánján Csillámosi Eleonora és férje a kastély kapuja előtt sétálgattak. Egy naptól barnított arcú egyén haladott el előttük, ki a francia sorgyalogság öltönyét viselte herkulesi termetén.

Zvodrik azonnal megismerte a vitéz férfinban Zarái Györgyöt, ki évekkkel ezelőtt neki azt a véres leczkét adta. És a ravasz szerb átkos gondolatra jött, a mit azonnal tett követett.

Már végig haladott előttük a harczokban meg-edzett bajnok, ki Eleonorára egy pillantást vetve megrázkodott, már vagy öt lépésnyire távozott tőlük, midőn Zvodrik mindig magával hordozott pisztolyát előrántotta s a távozóra célzott és lött.

Zarái Györgynek megcsuklottak a térdai és

tárlat fog létesülni, mely részvétel, gazdagság, változatosság, fény, szóval vonzerő dolgában legalább is nem fog mögötte maradni a párisinak? És ha nem állhatnak jól érte — a mint hogy az teljes képtelenség — a felsiker vagy a balsiker nem válnék-e sokkal inkább erkölcsi kárunkra, mint előnyünkre?

A világiállítások sikerét oly tényezők biztosítják, melyeket mi nem befolyásolhatunk. Több mint kérdéses, vajjon a legutóbbi párisi és a küszöbön álló chicagói világtárlatok után létrejöhetne-e Budapesten már 1895-ben egy nagyszabású, új nemzetközi kiállítás. Láttuk, hogy a német kormány az iparoskörök mérvadó képviselése részéről nyilvánított komoly aggodalmak miatt mondott le arról a tervről, hogy Berlinben világiállítás rendezessék. Ha tehát ily tárlat sikere legalább is szerfölött kétséges: akkor mindazok az előnyök, melyeket a budapesti világiállítás hívei ily nagy vállalatról várnak, oly ködszerűek még, mint azok a képek, melyeket a laterna magica vet a falra.

Második kérdésünk ellenben a következő:

Ki van-e zárva az, hogy egy országos nemzeti kiállítás — összekötve a millennium alkalmából mulhatlanul rendezendő ünnepélyekkel — ne juttassa nekünk azon erkölcsi és anyagi előnyöket, melyeket a világiállítás barátai várnak ettől?

Az a meggyőződésünk, hogy ez épenséggel nincs kizárva. Csak nagyszabású keretben, gazdag tervezői és rendezői invenczióval kell megcsinálni a kiállítást. Csak az a fődolog, hogy mentől változatosabb legyen részleteiben, mentől gazdagabb tartalmában, mentől diszesebb berendezésében. Hogy ne csak oktasson, hanem szórakoztasson és gyönyörködtessen. Hogy a látványosságoknak minden nemét kínálja. Hogy képe legyen kicsiben egész Magyarországnak; multunknak és jelentünknek; népviseletünknek és építkezésünknek; népjellemünknek és nemzeti sajátosságainknak.

Ily szabású és arányú országos kiállítás,

összerogyott. Az orgyilkos pedig a porba omló alakhoz lépett s arczul csapta azt.

— Nesze, Zárai György, így boszulja meg magát a szerb, megbántón.

De erre a megszégyenítésre a félholt daliába visszatért az eltávozott lélek s villámgyorsan térdre emelkedve, markolatig döfte kardját gyilkosa szívébe. Zvodrik élettelenül rogyott össze. Most már igazán vége volt neki.

Eleonora pedig e látványra megőrült. Elszaladt világlul.

Az azon évbéli kemény télen egy, a farkasoktól összemarcangolt női hullát találtak a mehádiai erdőben a favágók. Csillámosi Eleonora volt az áldozat.

Zárai Györgyöt pedig félholtan szállították őseinek kastélyába holmi könyörülő napszámosok. Képzhetjük az agg apa kétségbeesését, midőn végre megsíratott fiát vérrel borítottan látta maga előtt.

De az Isten megkönyörült a sokat szenvedett apán s megtartotta számára Györgyöt. A nem fölötté veszélyes seb begyógyult. És nemsokára Z. vármegyének főispáni székén látjuk ülni Zárai Györgyöt. Bakonyi uram jóvendőlése tehát beteljesedett. Csakhogy nem érte meg kedves juratusának dicsőségét. Időközben meghalt.

A Csillámosi-kastélyba pedig egy nehéz idő alkalmával háromszor csapott be a villám s fölgújtá azt.

Az épület éghető része a tűz martaléka lett. Nem is építette föl Zárai a rossznévi kastélyt. Még ma is látszanak a furcsa építményű kastély üszkös gerendái a romhalmazok között, s mint kísértő szellemek rémes jajai hangzik éjszakánként az omladékok között tanyázó bagolysereg huhogása, arra emlékeztetve az embert, hogy a világon minden mulandó, csak a hófehér becsület az, mely még a siron túl is eljön velünk, tanuszkodni földi sáfarkodásunknak még a legigénytelenebb perczéről is.

megfelelő helyen létesítve és hirdetve világszerte — kapcsolatban a többi millennialis ünnepélyességekkel — bizonyára nagy vonzerőt fog gyakorolni szerte a külföldön.

Marad még a világiállítás ellen az utolsó, legsúlyosabb érv. Az t. i., hogy a létért nehezen küzdő magyar iparnak mulhatlanul károsodnia kellene, ha a nagy ipartízó államok gazdag iparának alkotásai mellett jelenék meg idehaza. Ha a külföldi származású áruk után amugy is kapkodó magyar közönség meglátná a külföldi iparnak tetszetősebb, kivitelben izlésebb, árban olcsóbb czikkeket. Ha az összehasonlításból mulhatlanul előálló kritika a hazai gyártmányok kicsinyítésére s a külföldinek magasztalására vezetne. Ha a világiállítás révén a fogyasztás még inkább fordulna a külföldi gyártmányok felé, mint mostanság.

A nemzeti önértet áramlata hatalmas tényező. De még hatalmasabb a tények logikája. Amaz a világiállítás felé sodor. Emez parancsolóan megköveteli, hogy számba vegyük érdekeinket s a lehetőséget.

A delegációkból.

A magyar delegáció hétfőn délután ülést tartott, melyen jelen volt a három közös miniszter, továbbá Szapáry miniszterelnök és Szögyény Marich László, a király személye körüli miniszter. A bizottság ekként alakult meg: Zichy Ferencz gróf elnök, Hegedüs Sándor, Rakovszky István, Rudnyánszky József br. jegyzők, Wodianer Albert br. háznagy.

Az elnök megköszönte a bizalmat és a delegációt megalakultnak jelentette ki.

A közös kormány javaslatai benyújtván, felszólal

Beöthy Akos, hogy a külügyminisztert meginterpellálja. Tekintettel arra, hogy az 1867. XII. t.-cz. alkotása óta állandó gyakorlat volt, miszerint a külügyminiszteriumban az egyik osztályfőnöki állás mindig magyar állampolgárral volt betöltve: kéri a külügyminisztert, mi az oka annak, hogy a jelen esetben ezen gyakorlattól eltérés történt, a mely eltérés súlyos közjogi és politikai sérelmet képez?

Politikai szempontból sérelmesnek mondja ezt azért, mert a közös kormány nem parlamentáris kormány, nem áll szemben közvetlenül a magyar országgyűléssel és a közvéleménnyel, a melynek a külügyre bizonyos jogos befolyása van és ennek következtében különös szükség van arra, hogy legyen egy közvetlen kapocs, a mely erre nézve a külügyminiszteriumot tájékoztatja. Közjogilag sérelmesnek mondja azért, mert ez állandó gyakorlat volt és nálunk a gyakorlat ép úgy jogforrás, mint a törvény. Magyarország erre nézve jogot szerzett s hogyha ez nem történik meg, akkor jogaiban csorbát szenved.

Kállay Bénéjmin közös pénzügyminiszter a külügyminiszter nevében örömmel jelentheti, hogy legközelebb egy magyar egyéniség fog ki nevezettni osztályfőnökké.

Beöthy Akos egyelőre tudomásul veszi a választ, mert látja benne a jóindulatot az iránt, hogy a sérelem orvosoltassék. Reméli, hogy jövőre hasonló mulasztással nem fog találkozni.

Ezután az albizottságokat választották meg, melyeket az elnök alakulásra hívott fel.

Az osztrák delegáció Schönburg herceget választotta meg egyhangulag elnökévé.

Az elnök megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy az általános politikai helyzet sulypontja az a tény, hogy az európai béke, az évek óta tartó általános készülődés ellenére, a közeljövőre is biztosítva van. Kiemeli szónok azt az érdeműs működést, melyet a kormány a béke fentartása érdekében kifejtett. Korunk nemzeti politikai és szociálpolitikai bonyodalmi szükségessé teszik a béke fentartását nemcsak az egyes államok között, hanem az egyes államok keretén belül is, nehogy Európa önmagát emésztsze, míg más világ-részek előbb nem sejtett magaslatra emelkednek. A folytonos készülődések és a politikai konstella-

ciók felette komoly színben tüntetik fel a mostani időt; de hiszen az osztrák történelem tanítja, hogy minél komolyabb a világpolitikai helyzet, annál inkább intenzívebben nyilvánul a szívós hazafiság és a dinasztia iránt való hűség érzelme. Végül az elnök háromszoros „hoch“-ot mondott ő Felségére, mi lelkes visszhangot keltett.

Kálnoky gróf külügyminiszter benyújtotta a közös kormány javaslatait, mire megválasztották az albizottságokat.

*

Ő Felsége e hó 12-én fogadta a magyar delegációt. A delegátusok magyar diszben délelőtt 11 órakor gyülekeztek az ülésteremben, hol Zichy Ferencz gróf elnök felolvasta az ő Felségéhez intézendő megszólítást. Ezután az udvari várpalotába hajtatnak és a kihallgatási teremben gyülekeztek. A főkamara jelentésére csakhamar megjelent ő Felsége, kíséretével, s lelkesült éljenzés között foglalt helyet az emelvényen.

Ő Felségéhez Zichy Ferencz gróf elnök intézett beszédet, melyre a király így válaszolt:

Hű ragaszkodásuk kifejezését szíves köszönettel fogadom. Megelégedéssel mondhatom, hogy az összes hatalmakkal — kivétel nélkül — barátságos viszonyban állunk. Teljes összhangzásban szövetségeseinkkel a népek boldogságának és jóllétének legbiztosabb kezességét az európai béke fentartásában látom. Kormányom e czélt nem téveszti szem elől, valamint hogy az összes többi kormányok is hasonló békés törekvéseikről biztosítanak bennünket. Mindez eddigelé nem vezetett ugyan még arra, hogy az európai politikai helyzet veszélyei elháríttassanak, vagy a mindentől folytatott katonai készülődések szüneteljenek; de midőn a béke szükségének érzete oly általánosan és egybehangzólag nyilatkozik, nincsen kizárva a remény, hogy ama cél valahára elérhető lesz.

Adja az ég, hogy népeimnek azon örömhírt jelenthessem, hogy a fenyegetett béke okozta mostani gondok és terhek véget értek!

Az alkotmány szerinti tárgyalás végett önökkel közlendő előterjesztések tanuságot tesznek arról, hogy kormányaim a monarchia pénzügyi helyzetével a legnagyobb lelkiismeretességgel számolván, a hadsereg és tengerészet előirányzatában csakis a legsürgősebb és el nem odázható szükségletekre szorítkozik, minél fogva a hadvezénylet némely igen fontos követelményét elnapolni kellett.

Bosznia és Hercegovina gazdasági életének minden ágában folytonosan haladó fejlődés mutatkozik; ez országok közigazgatási költségei tehát, a jövő évben is, saját jövedelmekben fogják lelteni teljes fedezetüket.

Meg vagyok győződve, hogy önök ezuttal is egész belátásukat és odaadásukat fogják az eléjük tűzött feladatnak szentelni s így, működésüknek áldásos sikert kívánva, szívemből üdvözlöm önöket.

Ezután a király, kinek beszédét zajos és lelkes éljenzés követte, hosszabb beszélgetést kezdett a delegáció tagjaival. Minden egyes delegátushoz volt ő Felségének valami mondanivalója s e közben többször jelét adta a közügyek iránti érdeklődésének. A király ő Felsége kitűnő színben van s az egész fogadtatás alatt a legjobb kedvet tanúsította s a legszívesebben beszélgetett a delegátusokkal. A társalgás kizárólag magyar nyelven folyt.

Az osztrák delegáció tagjait délután 1 órakor fogadta ő Felsége. A trónbeszéd felolvasása után, melynek békebiztosításait élénk helyesléssel fogadták, ő Felsége itt is cercle-t tartott a delegátusok körében.

Különfélék.

— **Adomány.** Gróf Nemes János országgyűlési képviselő ur 200 frtot adományozott a kézdipolyáni önkéntes tűzoltó-egylet javára. A képviselő ur ezen nemeslelkű tette nem szorul dicséretre.

— **Halálozás.** Borcsa Miklós törvényszéki jegyzőt, lapunk kitűnő tollu munkatársát súlyos családisapás érte. Kis leánya Irén 14 napi élet után meghalt. Áldás és béke poraira!

— **Székely munkások alkalmazása.** A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége Potsa József Háromszék megye főispánjához a következő jelentést küldötte: Kapcsolatban folyó évi 12616. számú megkereséssel és vonatkozással Máltóságodnak folyó évi július hó 23-án 688. szám alatt hoztam intézett becses átiratára van szerencsém értesíteni, hogy a most megnyitott mitrovicza-vinkovcei vonalon is volna 6 székely munkás részére állandó alkalmaztatás. Tisztelettel kérem Máltóságodat, hogy erről is megfelelő hirdetményeket méltóztatassék közzétenni, esetleg alszomszédos székely vármegyék méltóságos főispánjainak figyelmét arra felhívni sziveskedjék. Fogadja Máltóságod kiváló tiszteletem kifejezését. Szeged, 1891. november hó 6-án. A felügyelő üzletvezetőség.

— **Zágonból** írják lapunknak: Br. Szentkeresztly Stephanie és Irén ő méltóságai, a szegények és árvák védangyalai, Zágonban hat szegény gyermeket láttak el meleg téli ruházzal. A fenkölt gondolkodású bárónők, kiknek áldozatkészségét széles körökben ismerik, már e téren nem először jelentek meg mint a jótékonyág angyalai. Hány ilyen nemes cselekedetükről nem emlékezett meg a nyilvánosság terén senki! De fejünk fölött van a legfőbb bíró, ki pontosan jegyzi föl ezeket is oda, a számtalanul álló nemes tettek közé, míg a felkarolt szegények hálaimái forrón esd az Egek Urához, hogy a környőreletes szívű főrangú hölgyeket sokáig éltesse, s azok a kezek, melyek sok szenvedőnek törölték le könyveit, áldva legyenek.

— **Tűz volt** Kovásznán szerdán este féltíz óra körül. Egy csűr a benne levő takarmánnyal talpig leégett. A károsult embernek a csűrrel egy földel alatt levő istállóban két ló és egy sertése is a lángok áldozata lett. Le van tartóztatva egy ember, kire gyanus körülmények szólnak, hogy talán ő volna a tettes. Igaz, hogy még csak gyanu ez, melyben az a legterhelőbb, hogy az illető, mint beszél, valamikor fenyegette a károsat. Ha ártatlan, hát most igazán elmondhatja a dutyiban: „Ne szólj szám, nem fáj fejem.”

— **Meghívó.** A kézdi-orbai róm. kath. tanítóegylet t. rendes, pártoló és tiszteletbeli tagjait s úgy az érdeklődő tanügybarátokat van szerencsém folyó év és hó 18-án Altörjén tartandó s délelőtt fél 10 óra körül a róm. kath. iskola termében megnyitandó őszi tanítói közgyűlésre e becses lap útján is hivatalos tisztelettel meghívni. Ozsdola, 1891. nov. 10. Bartha Agoston, egyll. elnök.

— **A kereskedői kör Gyergyó-Szentmiklóson** folyó 1891. évi november hó 22-én fogja ünnepélyes megnyitását megtartani, mely alkalommal diszlakoma is lesz a kör tagjai részére. A kör a főtéren levő Deér-féle ház emeletére költözött át, mely a kor kíváncsiak szerint egész újonnan a legkényelmesebben van berendezve. A kör tagjainak összes száma 147. Tagsági díj rendes tagoknak 4 frt, vidékieknek 2 frt.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** az érdekelt fakeskedők és erdőbirtokosok figyelmébe ajánlja a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgár részére jövő évben szükséges faanyag szállítása iránt közzétett pályázati hirdetményt, mely szerint 700 kmtr. jegenyefenyőfa, 140 kmtr. jegenyefenyőfa-lécz, 12 kmtr. luczfenyőfa-lécz, 510 kmtr. jegenyefenyőfa deszka, 240 kmtr. luczfenyőfa deszka, 12 kmtr. szurkos fenyőfa-deszka, 120 köbméter II. minőségű fenyőfa-deszka és 230.000 drb jegenyefenyőfa-zsindely lesz pályázat útján szállítandó. A vonatkozó szállítási feltételek a kamara irodájában megtekinthetők.

— **A közöntsés reformja** iránt Brassóban igen érdekes mozgalom ujjult fel ismét. Ugyanis még tavaly alakult egy társaság, mely azt a föltételek okos és valóban követésre méltó szokást hozta be, hogy a hidegebb évszak beálltával a férfiak közöntsés alkalmával nem veszik le kalapjaikat, hanem katonásan szalutálva közöntsik úgy a férfiakat, mint a nőket. Ez a társaság most újból kiadta felhívó figyelmeztetését Brassóban és a praktikus brassóiak mindtöbben szegődnek e reform híveül.

— **Iparosaink s a bolgár kiállítás.** Bulgáriában, Philippopolisban a jövő évben országos kiállítás

lesz, melyen különösen gép- és szerszámiparunk lesz képviselve. Baross G. kereskedelmi miniszter a legnagyobb kedvezményeket nyújt e célból iparosainknak, mert a keleti piacok meghódítása szempontjából nagy súlyt fektet e kiállításra való részvételre. Ez ügyben kedden a miniszterium kebelében a fővárosi nagyobb iparosok részvételével értekezlet tartott, hol a főbb módzatok megbeszéltek.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** az érdekelt körök tudomására hozza, miszerint a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a budapesti „Magyar kereskedelmi részvény-társaság” közreműködésével egyelőre Konstantinápolyba és Salonikiba közvetlen és rendszeres gyorsáru csomag szolgálatot rendezett be, melynek rendeltetése az átlag 10 napig tartó és bizonytalan trieszti tengeri szállítással szemben kisebb áru csomagokat a leggyorsabb és legbiztosabb uton, t. i. Zimonyon át a szerb, bulgár és keleti vasutak naponként közlekedő konvenczió-vonatjával, mintegy 4 nap alatt, Konstantinápolyba, Salonikiba, vagy viszont onnan a magyar szent korona területére szállítani és ezzel a keleti áruforgalomnak új lendületet adni. Szállításhoz elfogadtnak mindkét irányban árucsomagok, egyenkint 20 klg. súlyig, értéknilyánítás nélkül, vagy értéknilyánítással 500 frtig. E csomagok gyorsárúként szállítanak. A szállítástól ki van zárva mindazon tárgy, melyet vagy a posta, vagy a vasut nem szállíthat, továbbá levél és mindenféle írásbeli közlemény faktura kivételével, készpénz, értékpapír, ékszer és drágaságok, élőállatok, gyorsan romló és nagyon törékeny tárgyak stb. Jelenleg a szállítási díjak úgy alakulnak, hogy a) a magyar területen való szállítástért a rendes postai díjak járnak és b) Zimony és Konstantinápoly, illetve Saloniki közti szállítástért pedig 2½ kilogrammonként 80 kr. súlydíj, a mennyiben érték nyilváníttatott, ezen érték minden 50 frtja után 20 kr. biztosítási díj. E szerint egy Budapestről vagy az ország bármely egyéb helyéről Konstantinápolyba vagy Salonikiba szülő 2½ klg.-os értéknilyánítás nélküli csomag díja 30+80 krajczár, tehát összesen 1 frt 10 kr. Ezen szállítási díjakat mindig a feladás alkalmával kell befizetni. Ezen csomagokat a postai szabályok szerint csomagolva, lezárva és címezve, nemkülönben rendes postai szállító levéllel és szállítólevelenkint 2 drb. árubevallással (vámnilyánítózáttal) felszerelve bármely kir. postahivatalnál lehet elszállítás végett feladni. A csomagra és a szállító levélre a cím fölé mindazonáltal szembetűnően oda kell jegyezni: „Messageria via Zimony”. A feladó vevényre a felvett postahivatal rájegyzí: „Zimonytól vasúti gyorsárúként”, a mivel főleg az jeleztetik, hogy a keleten való szállítástért nem a m. kir. posta, hanem a vasúti gyorsárúként való szállítást teljesítő társaság szavatol a feladónak. A társaság ezen szavatolása egyébként lényegben hasonló a postához és kiterjed az elveszés, sérülés és megcsonkításra, még pedig vis major esetén is. Mind ezen esetekben a társaság a küldeményben történt tényleges kárt téríti meg és pedig értéknilyánítás esetén a nyilváníttott érték erejéig, értéknilyánítás nélküli csomagoknál a hiányzó súly minden 2½ klgja után 5 forint erejéig. Tekintve, hogy a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak ezen intézkedése hazai kereskedelmünknek az üzleti összeköttetés fejlesztése szempontjából kiváló előnyére szolgál, tekintve továbbá, hogy kivitellünknek termésszertüen legkiváltképen a kelet felé kell irányulnia, felhívjuk az érdekelt üzleti köröket, igyekezzenek ezen előnyös és kedvező alkalmat a saját érdekekben mentől nagyobb mérvben kihasználni. Egyszermsind megjegyezzük, hogy a keresk. miniszter ur ő nagyméltósága legközelebb az utánvételi eljárás is be fogja venni és később Törökország más jelentékenyebb városaira is ki fogja terjesztetni a szállítást.

— **Mire jó a kövérség.** November 6-án Montpelierben országos vásár volt. Egy Lepic nevű óriás is odament, pénzért mutogatni magát. Sok bámuloja akadt s e miatt magára vona másik hat óriásnak a haragját, a kik szintén pénzért akarták magukat mutogatni, de nem találtak bámuloira, mert mindenki Lepicet nézte. Végre a hat óriás megrohanta Lepicet s ötvennél több készsúrast ejtett rajta. Lepic állapota ennek dacára nem veszélyes. Testét ugyanis tizenkét czentiméter vastag zsírteleg fedi s ennek a körülménynek köszönheti életben maradását. Így írja egy montpellieri újság.

— **Éhínség Oroszországban.** Az Oroszországban uralkodó éhínségről mindennap újabb és szörnyűbb adatok érkeznek. Egy pétervári távirat szerint az inséget szenvedő kormányzóságokban a hagymáz mindinkább jobban pusztít. A kurski és voronesi kormányzóságban a parasztok megtámadják a tehervonatokat abban a reményben, hogy gabonát vagy lisztet találnak rajta. Chelabinszkból pedig egy majdnem hihetetlennek tetsző dolgot jelentnek. Ott egy szegény asszony meg-

gyilkolta három gyermekét s azután felakasztotta magát, mert gazdag szomszédja nem akart neki néhány font lisztet kölcsönözni.

RÖVID HIREK.

A brassói iparosok kiállítást rendeznek a közelebből oda érkező miniszterek tiszteletére. — **Másfél millió** lírát nyert egy olasz falusi gazda a kis-lutrin. — **Beszakadt az emelvény** egy római csirkuszban s a nézők lezuhantak. Körülbelül száz ember szenvedett súlyos sérülést. — **Temesváron** Hangyó Éva cselédleány a gazdájától egy százas bankót lopott. A gazdája rajta kapta s a leány ijedtében a bankót a kályhába dobta, hol elégett. — **Apagyilkosok.** Bárádon Porticsan Arsa földmives-gazdát három fia meggyilkolta. — **Andrássy Gyula gróf lovas szobrát** Budapesten a városligetben, az Andrássy-ut végén állítják fel. — **Hajótörést** szenvedett a port-blaisi kikötőben az Entrepise angol gőzös. A legénységből csak haton tudtak megmenekülni, hetvenhét a tengerbe fult.

Apróságok.

Székely észjárás.

Első fuvaros: Tudod-e, barátom, hogy nem adnám száz forintért, hogy a tanítók gyűlését végig nézhettem ma?

Második fuvaros: No hát mi lehetett az a furcsa dolog, a mit olyan drágán számítász? Hiszen egy kukkot sem értettél te abból, akár mint ha anglusul beszéltek volna ott.

Első fuvaros: Jó, jó, komám, nem is mondom én azt; de hát soha ennyi ur között még nem voltam életemben.

Második fuvaros: Hát aztán hol ültél, hé?

Első fuvaros: Kivül álltam az ajtón, barátom, s úgy hallgatóztam. Hejh, az volt ám a mulatság!

Lehetetlen.

— Nos, fiu, hova ilyen korán?

— A szatócshoz; mamának hozok valamit.

— Hát csak vigyázz, hogy el ne vesztisd a pénzt.

— Oh, nem, mi mindig fölírásra veszünk.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Szám 3894/1891.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kézdi-Polyán község végrehajthatóan kézdipolyáni Mihály Antal végrehajtást szenvedő elleni 53 frt 02 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kézdívásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Kézdi-Polyán község határára fekvő, a kézdipolyáni 1534. sz. tjkvben foglalt 978., 979./., hr. sz. alatti 201 frt, 1205. hr. sz. alatti 7 frt, 1523. hr. sz. alatti 1 frt, 1524. hr. sz. alatti 11 frt, 2536. hr. sz. alatti 78 frt, 6197. hr. sz. alatti 64 frt, 8926. hr. sz. alatti 167 frt, 9795. hr. sz. alatti 105 frt, 10089. hr. sz. alatti 17 frt, 968. hr. sz. alatti 41 frt, 3821. hr. sz. alatti 65 frt; továbbá ezen tjkvból a 2275. számú tjkvbe Tuzson Lázár (Boldizsár fia) javára átjegyzett 1223. hr. sz. alatti 9 frt, 1224. hr. sz. alatti 3 frt, 1256., 1257. hr. sz. alatti 12 frt, a 2002. sz. tjkvbe Zonda László és neje Albert Mária javára átjegyzett 5476. hr. sz. alatti 132 frt; a 88. sz. tjkvbe Simon Anna javára átjegyzett 8732. hr. sz. alatti 81 frt, az 1003. sz. tjkvben foglalt 9995. hr. sz. a. 31 frt és az 1529. sz. tjkvbe foglalt 10814. hr. sz. alatti 20 frt becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi november hó 24-ik napján d. e. 9 óra körül megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes

Értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytt, 1891. évi augusztus hó 22-ik napján.

Gaál István,
kirendelt egyes bíró.

Körrejtély. Érdekes, nélkülözhetlen játék a hosszú téli estékre. A körrejtély csak akkor valódi, ha a gyári jelvényvel, a Horgonynyal van ellátva.

Ezer meg ezer szülő dicsőreleg elismerte a híres Horgony-köépitőszekrények nagy nevelési értékét; jobb játék nem létezik gyermekek és felnőttek számára! Részletebbet ezekről, valamint a „Körrejtélyről” képes árjegyzékünkben találni, melyet minden szülőnek meg kellene rendelni, hogy kellő időben gyermekeik számára igazán alkalmas karácsonyi ajándékot kiválaszthassanak és megrendelhetnek. Az árjegyzékek ingyen és bérmentesen küldetnek szét. Minden köépitőszekrény a „Horgony” jelvény nélkül közönséges és kiegészítésre nem alkalmas utazás, ennél fogva mindig

Richter-féle Horgony-Köépitőszekrény

kérendő és csak ilyen fogadandó el. Minden finom játékszerezkereskedésben 35 krtól 5 frtig és feljebb kaphatók.

Richter F. Ad. és társa első oszt. magy. csász. és kir. szabad. köépitőszekrénygyár.

Bécs, I. Nibelunggasse 4. Otten, Rotterdam, London, E. C. New-York 310 Broadway.

Horgony Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölő csusz, köszvény, tagszagatás stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak horgonynyal valódi!

Sz. 4887.—1891.

tkvi.

Árlejtési hirdelmény.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy szárazpataki Bartha Pál és neje végrehajtóknak ismeretlen helyen tartózkodó szárazpataki illetőségű Bartók István végrehajtást szenvedő elleni 34 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdívásárhelyi kir. törvényszék területén levő Szárazpatak község határára fekvő, a szárazpataki 33. sz. tjkvben foglalt 68., 69. hr. sz. alatti ingatlanra és özv. Bartók Mihályné szül. Bartók Tóth Anna haszonélvezeti joga sérelme nélkül, az árverést 404 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891-ik évi december hó 2-ik napján d. e. 9 órakor Szárazpatak község házáánál megtartandó

nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60 t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytt, 1891. szeptember 14.

Gaál István,
kirendelt egyes bíró.

Hol a legszebb és legtöbb butor
Brassóban?

PAPP FERENCZ

nagy butorraktárában

kapu-utoza 48. sz. a.

8—10

Ugyanott

diófa- és cserefa-furnér

egy □ láb 3 - 4 krért kapható.

Magyar királyi államvasutak. Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

Allomások			Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	Allomások			Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk.) (ind.) (érk.) (ind.)					Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk.) (ind.) (érk.) (ind.)		10.31 10.47 12.28 1.08	12.53 1.18 2.49 3.47	
Brassó (vendéglő)		4.20	7.23	2.48		Tővis (vendéglő, elágazás Arad felé)			1.35 2.21 2.31 3.08	4.07 4.40 4.52 5.20	8.07
Botfalva		4.48	7.47			Nagy-Enyed			3.18 5.14 6.08 10.44	5.26 5.52 7.40 11.51	
Földvár		5.07	8.03			Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)			11.04 12.09 6.35		2.18
Mogyorós		5.26	8.23			Győr (elágazás Torda felé)					
Apáca		5.42	8.37			Kolozsvár (vendéglő)					
Kőpecz		6.02	8.57			Nagy-Várad (vendéglő)					
Ágostonfalva		6.09	9.04			Budapest					
Alsó-Rákos		6.26	9.20								
Homoród		6.55	9.46								
Kacsa		7.12	9.59								
Bene		7.32	10.20								
Erked		7.52	10.36								
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)		8.23	11.03								
Segesvár (vendéglő)	(érk.) (ind.) (érk.) (ind.)	8.46 8.53 10.09	11.19 11.29 12.37								
Medgyes											

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdívásárhelyi vasut.

Érvényes a megnyitás napjától.

Kézdi-Vásárhely				Brassó			
indul reggel	4:00	d. u.	2:45	indul reggel	8:30	d. u.	3:10
Imecsfalva	"	"	4:17	"	"	"	3:29
Páva-Zabola	"	"	4:34	"	"	"	3:53
Kovácsna	"	"	4:47	"	"	"	4:06
Barátos	"	"	5:17	"	"	"	4:23
Nagy-Borosnyó	"	"	5:33	"	"	"	4:38
Eresztevény	"	"	5:52	"	"	"	5:03
Sepsi-Szentgyörgy	"	"	6:32	"	"	"	5:31
Kilyén	"	"	6:42	"	"	"	5:53
Uzon	"	"	7:00	"	"	"	6:22
Kökös	"	"	7:13	"	"	"	6:41
Prázmár	"	"	7:30	"	"	"	6:53
Szász-Hermány	"	"	7:50	"	"	"	7:08
Brassó	érk. reggel	8:08	este 6:53	Kézdi-Vásárhely	érk. délután	12:46	este 7:26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.